

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Dvajsetletnica prostovoljnega gasilnega društva v Novem mestu in zborovanje Zaveze kranjskih gasilnih društev.

Na predvečer slavnosti dvajsetletnice priredilo je gasilno društvo novomeško svojemu zasluženemu načelniku gosp. Gustinu bakljado s sodelovanjem meščanske godbe; spreved vršil se je po celem mestu, ter so se pred hišo načelnika med užiganjem bengalične luči svirale izbrane točke. V jutro slavnostnega dne 15. avgusta klicala je budnica meščane iz spanja; obetalo je biti po dolgem deževju zopet enkrat lepo vreme. Raz vseh hiš po vsem mestu vihrale so zastave, mestna hiša na Velikem trgu okrašena je bila izborna, krasna slavoloka postavljena sta bila „Na vratih“ in nad mostom. Novomeški gasilci sprejeli so najprve došle goste, topliške šentjernejske, krške, leskovške in črnomaljske. Vsa ta društva odkorakala so ob 9. uri z novomeško in črnomaljsko godbo na kolodvor, da sprejmô goste, katere je pripeljal vlak iz daljne Kranjske. Nebrojno ljudstva odlič-

nega kakor priprostega je bilo na kolodvoru, kakor tudi na celem potu v mesto, kamor so v četverostopu z godbo na čelu in z zastavami prikorakali gasilci, ter se naravnost podali v frančiškansko cerkev k sv. maši, katero je daroval g. P. Otokar. Po cerkvenem opraviu uvrstila so se društva pred mestno hišo, načelniki došlih društev vstopili so se z zaveznim odborom pred županovega namestnika g. dra. Poznika, kateri je v jedrnatih besedah v imenu mesta pozdravil goste, želeč jim dobre zabave na domačih tleh. Sledil je potem spreved po trgu in glavni ulici nazaj na trg. Pri sprevedu, kakor uže pri dohodu obsipale so novomeške gospe gasilce z nebrojnimi šopki. Spreveda udeležila so se naslednja društva: Bizovik (z zastavo), Bled (z zastavo), Boh. Bistrica, Borovnica, Črnomelj (z zastavo in godbo), Dolenja vas pri Ribnici, Dolsko, Domžale, Dovje, Ig, Kamnik, Kočevje (z zastavo), Komenda, Kranj, Krško, Leskovec, Litija, Ljubljana, Mengeš, Mojstrana, Novo mesto, Postojna, Radoljica, Ribnica, St Jernej, St Peter na Krasu, Siška, Skofja Loka, Smarje, Smartno

PODLISTEK.

Strokovno poročilo k načrtu vodovoda za Novo mesto.

(Konec.)

Pri določitvi števila ljudi, na katere se je ozirati, da bodo vodovod vživali, vpoštevalo se je Novo mesto, Bršljin, Kandija, Žabja vas, Šmihel in Gotna vas, kar znaša z prirastkom ki se sme pričakovati, okroglo 4000 prebivalcev.

Po mnogih skušnjah se je pokazalo, da potrebuje prebivalec na dan 100 l vode, znašala bode torej skupna potrebščina na dan 400.000 l, to je poprečno 4.6 l v jedni sekundi.

Dne 11. avg. 1894. merila se je po dolgi suši obilnost izvirov Težke vode; in dognalo, da priteče pri prvem mlinu F. Košak-a 230 l v sekundi, pri drugem mlinu pa le 196 l, dasi še jeden izvir doteka; ta primankljaj razlaga se s tem, da ostane veliko vode neporabljene, ter da se razgubi po razpoklinah.

Razyidno je torej, da znaša največja množina vode, katera se hoče odtegniti potoku, $\frac{1}{50}$ izvirnih dotokov. To je tedaj malenkost; da se pa tudi to nadomesti, namerava se, kakor je v načrtu razvidno, struga s cementom obzidati v daljavi 15 m, s tem se doseže, da več studenčnine iz skal prikipi, kar jo je pa na površju, se več razgubiti ne more.

Poleg tega namerava se še na naslednji način mlinom preskrbeti dovolj vode, katera bi seveda najprvo v korist prišla vodovodni pumpi. To bi bila namreč naprava nabiralnika, ki bi vsprejel 2.000 kub. metr. one vode, ki mlinom preostaja, in katera bi se porabila ob času suše. Ker bi bil nabiralnik 1-15 m nižji od izvirk, bi se dobroti vode nič ne zmanjšala.

Prvi studenec, ki je v načrtu s štev. 1 zaznamovan, se tudi po dolgem dežju ni nič skalil, drugi močnejši studenec štev. 2. pa je po dežju precej kalen postal. Gosp. prof. B. Knapič v Ljubljani je po znanstveni preiskavi vodo za namen raven namen za izvrstno pripoznal.

pri Litiji (z zastavo), Toplice (z zastavo), Trebnje, Tržič, Velke Lašiče, Vič-Glince in Višnja Gora.

Nastop in vaja novomeškega društva, h kateri so se društva zopet na glavnem trgu zbrala, vršila se je v splošno pohvalo in zadovoljnost. Razšli so se potem gosti v različne gostilne k obedu, oziroma na odkazane jim stanovanja. Vsi so hvallili prijaznost, ter dobro in ceno postrežbo novomeških krčmarjev.

Veliko gasilcev udeležilo se je z zaveznim odborom slavnostnega banketa na Tučkovem vrtu. Istega so se udeležili tudi gg. c. kr. okrajni glavar vitez pl. Vesteneck z vsemi uradniki okrajnega glavarstva, dež. poslanca gg. dr. I. Tavčar in cesarski svetnik Murnik, županov namestnik dr. Poznik z mestnimi svetovalci, poveljstvo meščanske garde in še več odličnih gostov in meščanov; bilo je čez 200 udeležencev. Načelnik novomeškega društva g. Guštin. govori prvi ter nazdravi presvitemu cesarju. Zaigrala je godba cesarsko himno in gromoviti „Živio“ in „Na pomoč“ klici so pretresali krasno okinčani vrt. Načelnik g. Doberlet nazdravi zastopnikom vlade, osobito gasilstvu posebno naklonjenemu dež. predsedniku gosp. baronu Heinu. Okrajni glavar se zahvali za napitnico, ter želi gasilstvu najboljšega uspeha. Novomeščanom napil je tajnik zaveze g. Trošt. Dr. Tavčar povdarjal je vzorno slogo mej gasilci ter napije očetu gasilstva g. Doberletu. Častni člani podarili so novomeškemu društvu lep srebern rog, gosp. dr. Tavčar znaten denarni dar 100 gld. Sledilo je še mnogo napitnic, toda čas je bil potekel, tako, da so se oni gosti, kateri so se vračali domu že ta dan, morali odpraviti na kolodvor. Gasilci in mnogo ljudstva

spremlilo jih je z godbo na čelu. Potem razšli so se ostali v okolico novomeško. Ob 5. uri popoldne spustil je gosp. Drelse dva velika, lepa zrakoplava.

Zvečer zbralo se je na Tučkovem vrtu toliko odličnega občinstva, da je bil tudi zadnji kotiček zaseden. Pri koncertu sodelovala je res neutrudljivo meščanska godba; gg. člani „dol. pevskega društva“, gospice tamburašice in gg. tamburaši so kar očarali poslušalce s prekrasnimi točkami. Onkraj Krke užigali so umetalni ogenj. Zabava bila je pozno v noč jako živahna. Nedeljo, 16. avgusta je bila zopet budnica, ob 10. uri pa zborovanje zaveze v dvorani „Narodnega doma“, ker je bila magistratna dvorana premajhna. Delegati imeli so skupni obed pri Schwarzu. Ob 4. uri pa so odkorakali zadnji ljubi gosti v spremstvu Novomeščanov na kolodvor. Lepe ure so minile, in sivo nebo je zopet škropilo na nas.

Od dolenske železnice.

Iz ljubljanskega uradnega lista poizvemo, da se nameravajo pri dolenski železnici nekatere premembe uvesti, ktere bodo po eni strani vstregle potrebam prometa in uradovanja, po drugej strani pa se bo doseglo bolj varčno ravnanje.

Dolensko železnico čakajo v bližnjem času velikanski stroški za vzdržavanje, in to sosebno zaradi potrebnih novih pragov (švelarjev). Za pokritje teh velikih stroškov pa ni pričakovati primernih dohodkov, in je torej treba skrbeti, kje in kako bi se toliko prihranilo, brez da bi se resnične potrebe ljudstvu prikrajšale, ali varnost za vožnjo v nemar pustila. Treba je na kak način v okom

Toplota vode, mej skalami merjena, znašala je 12. avg. 1894. 8 stopinj R. Po načrtu v mesto napeljana voda bi imela 9½ stopinj R.

Z omenjenega nabiralnika bil bi napeljan kanal z vodo, kolikor jo je za pumpo treba, po levem bregu do tja, kjer se križati poti iz Stopič na Spodnjo Težko vodo; tam bi se napravila hiša za turbino, ki bi gonila pitno vodo po cevih do „Božjega groba“, v nalašč napravljeno shrambo. Da bi mlinarjem ne bilo v škodo, je preskrbljeno v načrtu s tem, da se v 12 urah potrebno vodo 400 m³ v shrambo pritira; če se torej po noči voda za vodovod rabi, ostaja 12 dnevnih ur mlinarjem s polno množino vode; odpeljana pitna voda bi se na prej povedani način prihranila.

V hiši za turbino in pumpe bila bi soba za strežnika teh naprav. Tja bi bil napravljen telefon iz mestne hiše, pa tudi iz vodne shrambe bi po žici dohajalo električno znamenje o množici vode. Za razsvetljavo bi mali stroj za šestero električnih svetilk zadostoval. Poleg hiše za tur-

bino nahaja se tudi v načrtu stanovanje za strežnika, obstoječe iz dveh sob in kuhinje. Ostali ograjeni in nepozidani prostor imel bi strežnik v svoj užitek.

Daljava od pumpe do shrambe pri „Božjem Grobu“ znaša 4120 m, višina pa 27½ m. Cevi iz vlitega železa imajo 15 cm votline in morajo biti 1.05 cm globoko zakopane. Kjer pridejo cevi čez potok, (to je vselej najnižja točka,) tam imajo napravo da se voda izpušča, kadar se cevi očiščajo; na najvišjih točkah na gričih pa zopet ventile, da se izpušča zrak; vsakih 500—700 m napravo, da se poišče tem potom kje je kaka napaka. Cevi se pokladajo mimo Črmošnjic in Gotne vasi naravnost na grič pri „Božjem Grobu“ k shrambi. Ta grič se je za shrambo za to izbral, ker je v ravni potezi iz Stopič, in ker je ravno dosti visok.

Shramba razdeljena je v 2 oddelka, katerih vsak obsega 200 kub. metrov, torej skupaj ravno 400 kub. metrov, kar je za vsak dan potrebna množina vode. Zidala se bode shramba po naj-

pri preteči nevarnosti, da bi naša dežela, ki je že itak v stiskah, doplačevati morala k dohodkom, za katere je vzela poroštvo.

Prištediti se dá s tem, da se vožnjo omeji na toliko vlakov, kolikor jih je res nujno potrebno, in sicer po dva vlaka tje dva nazaj. Vsled tega postane mnogo in drago plačanega železničnega osobja odveč, katero se lahko pri drugih železnicah nastavi, brez da bi s tem to osobje oškodovano bilo.

Žal, da so se že koj od začetka po trije vlaki vpeljali, in po neopravičeni želji celo samo osobni vlaki. Oni, takozvani opoldanski vlak se ne splačuje, že sosebno od popotnikov ne, in se je torej na pristojnem kraju določilo, ta vlak v mešani vlak spremeniti že koj prihodnji mesec. Ako bi taka uporaba tega vlaka, sosebno na progi Straža-Grosuplje, ne bila uspešna, bi se ta opoldanski mešani vlak celo popolno opustil. Dalje namerava vodstvo železnice, da bi manj stroškov imelo, na nekterih postajah brez načelnika postaje uradovati z vozečim se uradnim osobjem.

Vse to naj bi imelo namen, deželo bremena obvarovati, ali breme vsaj po mogočnosti olajšati. Vspeh pa je le mogoč, ako občinstvo to premembo z razumom sprejme in samo pripomore k javnemu mnenju.

Ako bo tedaj občinstvo to potrebo uvidevalo, neopravičene zahteve samo zadržavalo ali zavračevalo, potem ni dvoma, da se bo korist dosegla, za katero se upravni odbor in ravnateljstvo državnih železnic trudi.

Toliko tedaj iz „Laib. Ztg.“ O tej stvari hočemo še kasneje spregovoriti.

novejših izkušnjah, rabil se bode le cement, in bode vsa deloma v skali, deloma 1.5 m z zemljo pokrita, tako da se ne bode bati upliva zunanje toplote na vodo.

Električnim potom naznanjevala se bode grafično v mestno hišo in v postajo za pumpe, višina vode v shrambi.

V mesto bode pritekla voda iz shrambe po glavni cevi, debeli 150 mm do državne ceste kjer bode odhajala voda za Šmihel in Grm, 150 mm do odtoka vode za Kandijo in Žabjo vas, naprej pa 100 mm debeli, in sicer skozi Krko na Glavni trg, in po Ljubljanski cesti; v posameznih ulicah tekla bode voda v 80—60 mm debelih cevih. Napravilo se bode 20 mestnih vodnjakov in se voda napeljevala tudi po želji hišnih posestnikov v hiše. Izven mesta napravili se bodejo trije vodnjaki za živino.

Stroški znašajo za ves vodovod skupaj sto in dvajset tisoč goldinarjev. Največ stanejo cevi, stroji in njih postavljanje namreč 48.459 gld. 20 kr.,

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Ruski car in carica prišla sta 27. avgusta t. l. na Dunaj, da obiščeta našo vladarsko hišo. Priprave za njih sprejem bile so velikanske; osobito pot iz kolodvora k cesarskemu dvoru je bil čarobno okrašen, 40.000 vojakov napravilo je špalir. Vsi listi trdijo, da obisk carja je zopet trden pojav prijateljskih razmer med obema državama.

V **Galiciji** se je vnela zopet huda agitacija za prihodnje deželnozborske volitve; posebno kmetška stranka se vzdiguje, tako da je poljska žlahta (plemstvo) v velikih skrbah, kako se ji bo godilo, kajti do sedaj imela je ona veliko večino.

Ogri branijo se na vse kripelje proti povišanju kvote. Šopirijo se s svojo razstavo in svojim napredkom, priznati pa nočejo, da jim je potem tudi treba več plačevati za skupne državne stroške, kakor do sedaj.

Kaj je novega po širokem svetu?

V **Carigradu** zopet vrè. Armenci napadli so otomansko banko ter poslopje dobili v svojo oblast. Vojaki in policija niso nič branili. Ustaši usmrtili so več Turkov. Vse prodajalne so zaprte. Avstrijski konzul prosil je pomoči za varstvo avstrijske pošte.

Krečani se še vedno bojujejo za svojo oprostitve iz turškega jarma in sicer že pod zastavo Grške. Toda velevlasti še niso govorile zadnje besede.

Španjci imajo smolo; kakor na Kubi, vzdignili so se tudi na Filipinskih otokih ustaši zoper

vsa zidarska dela skupaj 29.896 gld. 30 kr., kopanje za cevi skorej 9.620 gld., sestavljanje tistih, 5.600 gld. 50 kr., stroški za nakup zemljišč in odškodnina 17.000 gld., 1000 gld. računa se vozina, telefon 2000 gld., stroški za projekt 3000 gld., slučajnosti, vodstvo 3.424 gld.

Vsakoletni stroški za vzdrževanje vodovoda znašali bodejo 3.600 gld.; preračunjeno, spada na 1000 litrov 2.5 kr. stroškov (7 kr. v Ljubljani, 5 kr. v Kočevji); vendar bode v prvem času treba računati 1000 litrov 5 kr., pozneje ko bode kapital amortiziran, pa le 1.3 kr.

Ta projekt **Hrasky-ga** ne oskrbuje le mesta in zgorej navedene občine, temveč omogoči tudi, da se preskrbi z vodo druga skupina, katera bi se zvezala s to prvo tako, da bi se napravila le še jedna vodna shramba, za Stopiče, Zgornjo in Spodnjo Težko vodo in Plemberg; ti kraji (500 prebivalcev) dobili bi potem dobro vodo prav po ceni, ker bi najdražje, namreč naprava pumpe, odpalo.

španjsko vlado. Na Kubi prepovedali so strogo vsako obdelovanje polja, in sicer Spanjci kakor ustaši kaznujejo vsakega strogo, kdor seje ali žanje žito.

Laški prestolonaslednik poročil se bode z črnogorsko princezijo Heleno. Srbski kralj pa namerava snubiti njeno mlajšo sestro.

Piše se nam:

Iz Metlike, dné 24. avgusta. — Mnogo let že volimo v deželni zbor, imeli smo sedem poslancev, in še nobeden nam ni poročal o delovanju deželnega zbora sploh in posebej o svojem delovanju. Storil je to včeraj sedanji poslanec, radoviški župnik, g. Schweiger. Kat. politično društvo za Dolenjsko je priredilo javen shod. Zbralo se nas je gotovo 200 mož, ki smo pazno poslušali g. Nadraha, ko je s znano svojo zgovornostjo razlagal krščansko-socijalno organizacijo. Vse se organizuje, drugi stanovi si snujejo društva v medsebojno pomoč, le kmetovalec samotari, je sam za-se. G. deželni poslanec nam je pa razložil deželnozborsko delovanje in zlasti omenil, kaj je v korist kmetijstvu storila konservativna stranka, kakor predlog o zadrukah, legalizaciji, Šumberku, deželni zavarovalnici. Čudom smo se čudili, kako so se slovenski liberalci vstavljali mali drobtinici, polajšavi pri legalizaciji, ki naj pride kmetu v korist. Res, liberalci pozna le samega sebe. Isto velja gledé deželne zavarovalnice, zoper katero ima jeden liberalen slovensk poslanec toliko besed kakor letos nebo dežnih kapljic. Najbolje bi bilo, da bi vse kmetске občine prošnjo poslale za deželno zavarovalnico, in dati se bo moralo, kar je deželi in njenim prebivalcem v korist.

Razložil nam je g. poslanec tudi nekoliko o deželnem proračunu, o stroških in dohodkih. Konečno je omenil, kaj in kako je on sam deloval za nas, zlasti gledé na vinorejo. Priporočal nam je, da pridno sadimo novo trtje; vendar pa, da ne delajmo preveč tje v en dan in mislimo na gnojitev, škropljenje, žepljanje. Sme se reči, da en oral novega trtja rodi za dva oral starih vinogradov.

G. Bajuk iz Božjakovega se je v imenu vseh zahvalil g. poslancu za današnje poročilo in za njegov trud ter mu priporočil, da tudi zanaprej dela za Belo Krajino. Ko se je g. poslancu jednoglasno izreklá zaupnica, je sklenil predsednik shod s trikratnim živijo na cesarja in papeža.

Iz Črnomlja. — [Popravljanje farne cerkve — pogreb.] Kakor so že poročale „Dol. Novice“, bo dobila naša farna cerkev sv. Petra v kratkem prijaznejše lice, kakor jo je imela do sedaj. Meseca junija so pričeli zidarji svoje delo, katero so dokončali zadnji teden; nesreča se ni pripetila nobena, čeprav je bilo delo v nekaterih krajih zelo nevarno. Cerkev napravi sedaj na gledalca od zunaj prav prijeten utis, le barva bi smela biti malo svitlejša. Tudi znotranje stene so z nekaterimi izjemami prav lično popravljene. Umetnih slikarjev seveda iščeš zastonj bodisi v kupoli, bodisi na slavlolu ali na drugih stenah; na kaj tacega se ni moglo misliti, ker bodo stroški že tako znašali okoli 8000 goldinarjev. Splošno rečeno, ladija je preprosto, pa vendar lično prebeljena v dveh barvah; nekaj več pa vidimo pod kupolo, katera je slikana nalik nebu, po katerem so posejane zvezde. Barva nebesna ni jednakomerna in zvezdam tudi nedostaja prave oblike. Še bolj pa vznemirjajo oko okraski in

arabeske v štirih trikotih pod kupolo; barve so pretemne in nekako surove. Pilastri ob štirih slopovih, ki nosijo kupolo, so marmorirani, pa tudi ta slikarija žali oko, ker je pretežka in ni v soglasju s temeljno barvo. Nad slavlolukom je naslikano božje oko, pod njim pa oblaki, ki ne napravijo ugodnega utisa, zdi se človeku, ki jih gleda, da so hudourni. Lahko rečemo, da se slikarija, čeprav priprosta, ni posrečila.

Vsa čast odboru za popravo cerkve, ki se je veliko trudil, da bi se cerkev dostojno prenovila; ali vendar — slikarija bi bila lahko boljša. V ladiji motijo tudi stara okna, v vrhu barvana, prijeten utis, kar bi se tudi dalo z malimi troški popraviti.

Zidarsko in slikarsko delo je torej dovršeno; cerkev pa dobi sedaj še dva nova stranska altarja, katera bodeta prav krasna, kakor kaže načrt gosp. Vurnika, kateri ju bo tudi napravil. Veliki altar bo samo prenovljen in bo še zanaprej kazil prezbitarij, ker je previsok in preširok za mali prostor, na katerem stoji. Morebiti se čez kaj let nadomesti z novim, bolj primernim. Tudi stara prižnica in križevi pot se bodeta umaknila novemu delu, katero pa je v zanesljivih rokah g. Vurnika in slikarja g. Ogrina.

Treba bo pa še marsikaj družega, da se cerkev v notranjščini dostojno okraši in opravi. Dobili smo že od vis. nem. vit reda 6 lepih svečnikov za veliki altar; daroval jih je ces. visokost nadvojvoda Evgen v spomin na lanski obisk; po prizadevanji preč. gosp. župnika smo dobili še krasno svetilnico za večno luč in lestene, iz iste dobrotne roke. Pa takih rok potrebujemo še več, ker domače ljudstvo je revno; dá, kolikor more; sosebno zunanji farani so v tem hvale vredni — ali kmečke moči ne morejo zmagati vsega, in kar je starega v cerkvi, je nerabljivo — treba bo novih svečnikov, prtov itd., za nove stranske altarje; morda nam pomagajo dobrotni ljudje — začetek je že storjen; soproga tukajšnjega g. notarja, g. Kupljenova je pričela zbirati v dolenskih Toplicah in nabrala svotico 4 gld. 10 kr. Bodi izrečena na tem mestu srčna zahvala, darovalcem kakor tudi dobri gospej; naj bi našla več posnemalcev, zlasti med ženskimi spolom; ali bi ne bilo lepo, če bi gospe in dekleta preskrbele celo opravo za Marijin altar, ki bo pravi kras v dosedaj tako zapuščeni cerkvi? Naj bi ne ostala ta prošnja: glas vpijočega v puščavi!

Še nekaj žalostnega! Pretekli petek 21. avgusta smo pokopali dijaka-osmošolca g. Emila Tončič, ki je prišel semkaj zdravja iskat iz Karlovca, kjer je študiral. Sprevod je bil prav lep; udeležila se ga je tukajšnja odrasla mladina in drugi meščani, ki so pri tej priliki pokazali, da vedo ceniti naidebnega dijaka, ki je moral v prezgodnji grob. Lahka mu zemljica! Naj počiva v miru!

Iz Ajdovca. — Znabiti bo zanimalo tudi koga cenjenih bralcev „Dol. Nov.“, da sporočim nekaj iz naše okolice.

Omeniti moram prvič veseli dan za našo župnijo, t. j. 26. julija na sv. Ane dan, ko je opravil prvič slovesno presveto daritev veleč. g. novomašnik Janez Gnidovec iz Vel. Lipovca. Zbralo se je 12 duhovnikov-sosedov in rojakov, da počasté slavljenca. Bile so prijetne urice, katere smo radostno skupaj prebili. Bil je ta dan pa tudi v veselje celej župniji. Pomladil in poživil se je starček ter prišel ob palici v cerkev, ostal bo v spominu pa še pozna leta ta dan tudi malemu dečku, ki je prišel s svojo materjo semkaj, da prejme blagoslov novomašnika-rojaka. Slavnostni govornik bil je g. Mih. Bogulin, poprej tū službujoči župnik.

P. n.

Usojam se najuljudneje naznaniti, da sem prevzel v torek dne 28. julija vodstvo od Steinfeldske pivovarne bratov Reininghaus v Gradcu v najem vzete, starorenomirane

gostilne gosp. Maksa Brunerja v Novem mestu.

Potrudi se bodem kot zastopnik imenovane pivovarne s pozorno postrežbo, ukusnimi jedili, izbornimi vini, posebno s pristinimi dolensjimi vrstami, kakor tudi z najboljšim Reininghauskim marčnim pivom p. n. goste najboljše zadovoljiti.

Ob enem se usojam opozoriti na temeljito popravljeno kegljišče z novimi krogli. Za prijazen obisk prosi z velespoštovanjem

Fric Novak,

(184—3)

prej glavni natak v hôtelu „Lloyd“ v Ljubljani.

➡ Zaloge piva pivovarne Reininghaus je v isti hiši, kjer so se poveksale ledeniške kleti, in se vabijo g. spodje gostilničarji prijazno na odjemanje splošno znanega izbornega marčnega in uležanega piva v sodih ter se zagotavlja izredno pozorna postrežba.

Za prav nizko ceno prodaja se iz proste roke

hiša v Žužemberku št. 143

z dvema kletima, hlevom in dvema svinjakoma ter zemljiščem v površji okoli 11 oralov ter s prostorno pristavo. — Natančneje pri lastniku

(179—3)

Josipu Šusteršiču.

V Gotni vasi, tik ceste, pol ure od Novega mesta
je na prodaj

➡ **domačija,** ➡

kjer se gostilna nahaja, obstoječa iz hiše z vrtom, gošpodarskimi poslopji in zemljišča. — Več pové lastnik

Jože Klemenčič,

(198—2)

Gotna vas št. 31. pošta Novo mesto.

(195—2)

Odvetnik

d^{or.} Vladimir Žitek

otvoril je

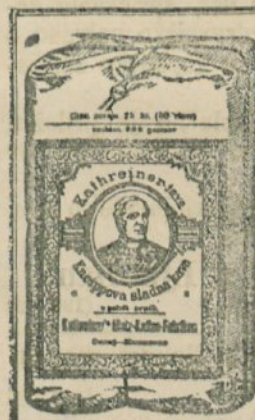
➡ **svojo pisarno** ➡

dne 12. avgusta t. l.

v Novem mestu v hiši št. 91
na glavnem trgu I. nadstropje.

Pisarniške ure:

Od 8—12. ure dopoldne in od 2—6. ure pop.

Kathreiner's
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom:

Kathreiner

Hiša na prodaj.

V Novem mestu je hiša v Ozki ulici štev. 191, radi premembe gospodarjevega bivališča na prodaj. Več pové gosp. Vinko Umek v Novem mestu. (175—3)

NAZNANILO.

Slavnemu p. n. občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem dobila dovoljenje

za posredovanje vsakovrstnih služb,

ter od sedaj zanaprej posredujem vsakovrstne službe za v mestu kakor tudi za zvanaj, v kar se p. n. gg. gospodinjam, gg. gospodarjem in službe iskajočim uljudno priporočam. Nadalje tudi naznanjam, da razven mene tu v mestu nihče drugi nima dovoljenja službe posredovati.

S spoštovanjem

Ivana Weissner,

v Novem mestu h. št. 29.

(146—2)

Štev. 8165.

Razpis.

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu, z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, je izpraznenih

Sedem deželih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1896/7.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadje-rejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1.) **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gl. šolnine na leto, in

2.) **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 31. avgusta 1896.

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali odvezno pismo starišev, oziroma varuhov zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrše to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
dne 27. julija 1896. (199—2)

V hiši št. 243, Stara cesta v Novem mestu
se takoj odda (197—2)

stanovanje

s štirimi sobami in delom vrta.

V isti hiši je na ponudbo

prípraven prostor za kolarnico.

Več se izvé pri vredništvu „Dol. Novic“.

Odda se na račun gostilna pri Brakslerju

v Novem mestu, najraje zakonskim ljudem na dobrem glasu. — Več se izvé ravno tam. (201—2)

Stanovanje.

V hiši „Katoliške družbe rokodelskih pomočnikov“ št. 171 se s 1. septembrom odda stanovanje s 3 sobami. Poizve se pri podpisnem ali pri g. A. Jarcu, trgovcu na Velikem trgu.

(174—4)

Dr. J. Marinko.

V grajščini Srebrnčje je

par konj (belcev)

na prodaj.

(193)

Sprejemem štiri ali pet dijakov
v hrano in stanovanje.

Ivan Gliha,

(208)

Novo mesto št. 224 kapitelske ulice.

Na prodaj je po jako nizki ceni

hiša

obstoječa iz dveh sob, kuhinje, dveh kleti, s poleg spadajočim vrtom. Hiša stoji poleg farne cerkve ter je pripravna za kako obrt ali malo trgovino. Ako kupec želi, proda se tudi lep gojzd: — Več pove vredništvo „Dol. Novic“. (207—1)

Na prodaj je iz proste roke

nova hiša

z dvema kleti, svinjskim in živinskim hlevom, vrtom, dvema njivama in hosto. — Cena se izvé pri lastniku

Jakob Vevko,

(200—2)

v Gotni vasi šteč. 36.

Na prodaj

je turbin za 40 konjskih sil, velika pumpa z dvema cilindroma, katera dvojno vleče in žene, z roko ali silo za gnati, in velika skoraj nova cirkularna žaga za tavelete. — Vse to in še druga železnina se dobi prav po nizki ceni pri (180—3)

Jan. Lenardu v Rajhenburgu ob Savi.

Franč Bobnar,

kovač v Novem mestu,

uljudno naznanja, da ostane v novo zidanej kovačiji poleg pokopališča, — in se priporoča slav. občinstvu v najraznovrstnejša kovaška dela, ker se je po večjih fabrikah v delu izuril, ter je povoljno z orodjem preskrbljen, lahko vse prevzame. — Tudi sprejme

krepkega in pridnega dečka

v poduk.

(186—3)

LODOVICO VISENTINI,

Trst, ulica S. Nicolo št. 12

kupeje

suhe gobe za jesti, maslo in druge

domače pridelke

ter plačuje po najboljših cenah. — Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati na prej omenjeno registrovano tyrdko. (157—3)

Srečni smo bili mi, želimo srečo pa tudi gospodu slavlencu, da bi se uresničile besede, katere smo brali pri vходу v Ajdovec:

O naj bi te roke, kjer bi bile,
Bi blagoslov in mir delile!

Polje je pri nas lepo obrodilo, tako, da smo lahko Bogu prav hvaležni; tudi po vinogradih je vse lepo kazalo, le paliti se je jelo perje po nekaterih vinogradih vkljub temu, da so škropili z galico — bržkone vsled prevelike moče. Poleg tega sta pa dvakratna naliva v pretečenem mesecu tudi precej poplavila po vinogradih; pridružila se je temu še toča, katara je bila posebno drugo pot, t. j. 1. avgusta precej poškodovala v vinogradu „Hrib“. To je posebno občutljivo, ker ima nekateri posestnik glavne pridelke vedno iz vinograda. Zares ne prosimo brez vzroka Boga, da bi od nas odvrnil hudo uro; priganja nas to, da še iskrenejše prosimo Vsemogočnega: Treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!

Vremenski preroki so vsi odpovedali svojo službo, tako imamo največkrat dež, dasiravno bi v navadnih slučajih pričakovali lepega vremena. Tudi sedaj, ko pišem, lije dež, in deževalo je vso noč in sinoči se je tudi bliskalo in gromelo.

S Čateža. — V prepričanju, da boste gospod urednik blagovolili sprejeti nekaj vrstic iz mojega peresa v Vaš cenjeni list, posebno pa zato ker pišem samo z namenom, opozoriti stariše dolenjskih krajev na zavod, ki zasluži podpore in občudovanja, pišem kar sem videl dne 14. julija 1896. leta.

Dolgo časa imel sem željo viditi zavod gluho-nemih v Šmihelu. Obljubil sem šolskim otrokom, če bodo pridni, da jih popeljem po leti enkrat s sabo v Novo mesto, da si ogledamo zavod za gluho-neme in deželno kmetijsko šolo na Grmu. Ko se je zvedelo, da bo imela deška ljudska šola 14. julija šolsko veselico, podal sem se ta dan v Novo mesto. Po priporočilu preblagorodnega g. c. kr. okr. glavarja dovoljen nam je bil vstop v zavod šolskih sester. Kak tihi mir vlada tu! Povsod snažnost, vljudnost in izvanredna prijaznost. Podal sem se z otroci najprvo v sobo gluho-nemih. Pozdrav glasan, če tudi trd me je usupnil. Šolska sestra prične spraševati. Branje, računstvo šlo je popolnoma gladko, a vrhunec občudovanja dosegli so odgovori in pravopisje hčerke mojega g. kolege nadučitelja v Čateži. Kedo bi ne bil ginjen? Sestra pravi: „Zapiši koliko si stara!“ V najlepši pisavi pravi: „Jaz sem stara 11 let.“ Potem vpraša: „Poznaš li tega gospoda?“ Odgovor je bil: „Ne poznam gospoda.“ Sestra pravi: „Ta gospod so učitelj s Čateža.“ Deklica: „Ne, ker moj ata so učitelj v Čatežu.“ Takrat zvedel sem iz ust deklice, da je hčerka g. nadučitelja Gantar-ja iz onega Čateža pri Krški vasi. V dveh letih bode jo gospod lahko slišal čisto pravilno govoriti.

Tudi v raznih razredih smo bili. Občudovanja vreden je ta zavod. Poslušali smo računstvo in petje. Vse gladko, glasno in precizno. Ne bo mi pozabljen dan, in užitek tega dne.

Stariši! pošiljajte v ta zavod svoje hčere. Za tako plačo otroka duševno in telesno preskrbeti drug-jej nikjer ne morete.

Veselico deške ljudske šole in njen vspeh je z besedami označen: otroci so pokazali, da je deška ljudska šola v Novem mestu skoro najboljša čveterorazrednica. Petje izvrstno, deklamovanje pa neverjetno pravilno. — P. —

Iz Sv. Križa pri Litiji. — [Občni zbor kmetijske podružnice, vinska letina, volitve.] Zadnjič smo imeli občni zbor c. kr. kmetijske podružnice. Prišlo je zelo malo udov, tako da se je komaj izvolil novi odbor. Prejšnji načelnik M. Benedek se je odpovedal načelnstvu, treba je bilo torej voliti novega načelnika. Dolgo časa se niso mogli zediniti, kdo bo načelnik. Nazadnje je bil voljen s par glasovi večine g. nadučitelj Janko Jeglič, ki je pa takoj izjavil, da ne more zbog velikega dela prevzeti, češ da ne bo mogel hoditi v Gobjek, kjer ima kmetijska podružnica uro daleč svoje posestvo, da bi se zasadil vinograd. Le na prigovarjanje njegovih pristašev je načelnstvo prevzel.

Vinska letina je kazala zelo dobro, pa je dvakrat toča pobila, in sicer najbolj po Orešju, v Moravško goro pa ni prišla. Grozdja je vse polno, toda če ne bo lepega vremena, bo zelo kislo. Močno je tudi rja (palež) ožgala trtje, pa saj ni čuda, ker je tako vreme, da se vedno hitro menjava dež in solnce. Če bo med našami lepo vreme, se bo še veliko popravilo.

V kratkem bomo imeli tudi volitve v državni zbor, treba bo skrbeti, da kmetje izvolimo odločne, katoliške može za volilne može, in nikar ne poslušajmo krivih naukov kakega liberalčka, ki se nam bo morda priljubeno hlinil in hvalil, kako dela za narod, za ljudstvo.

Iz Loke. — Vesel praznik je imelo naše mesto 23. avgusta. Naše vrlo društvo rokodelskih pomočnikov je dobilo novo zastavo. Ker vem, da ima Vaš list malo prostora, hočem le ob kratkem poglobitno omeniti.

Povabljeni so bila vsa prijateljska društva; in res so prišla katol. rokodelska društva iz Ljubljane, Novega mesta in Št. Vida z zastavo; isto društvo iz Vrhnike in Kamnika, kons. obrtniško društvo, delalsko kat. društvo iz Ljubljane, bralno društvo iz Železnikov, Čitalnica iz Loke, isto iz Šent Vida z zastavo.

Prekrasen je bil sprevod v župnijsko cerkev. Ekscelenca knezoškof so zastavo blagoslovili, imeli prepomenljiv govor in sv. mašo.

Pri obedu, kojega se je ydeležilo nad 160 oseb, je bilo vse jako zadovoljno in veselo, isto tako pri veselici na Štemarjih. Zlasti so navzoči navdušeno pozdravljali domači pevski zbor rokodelskih pomočnikov in par pesmic ljubljanskega pevskega kora rokod. društvenikov; tudi Novomeščane so preprijazno pozdravljali, ki so imeli najdaljšo pot, ali vendar prišli v številu desetih mož.

Ločani so se skazali, da ni bilo bolj mogoče; mesto v zastavah, pok možnarjev, vse navdušeno. Pokazali so, da imajo srce za dobro stvar, za blage namene.

Da, bil je dan, kakoršnih je malo v človeškem življenju. Škoda le, da nam je vreme nekoliko nagajalo.

Bog živi pošteno rokodelstvo!

Domače vesti.

(Spremembe v frančiškanskem redu) v pokrajini sv. Križa pri kongregaciji dné 26. t. m. so naslednje: Iz Trsta gre P. Robert Dolinar za gvardijana v Pazin, na Trsat pride P. Joahim Svetič iz Nazareta. Iz Gorice gredó lektorji bogoslovja: P. Angelus Mlejnik, vikarij; P. Hijeronim Knob-lehar in P. Ecehijel Jurinič v Kamnik, kjer bo 1. in 2. leta za domače klerike. V Gorico pridejo:

P. Efrem Turk iz Novega mesta, P. Gavidencij Gorše iz Pazina in P. Kajetan Kogej iz Kamnika. V Novo mesto prideta P. Nikolaj Traven in P. Benigen Snoj iz Kamnika. Iz Novega mesta gre P. Matej Vidmar v Kamnik. V Nazaretu je nastavljen P. Adolf Čadež.

(Izredni občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) bode 15. oktobra t. l. v Novem mestu. Pri tem zborovanju se imajo zediniti naši vinorejci, kako jim je z ozirom na dosedanje izkušne dalje ravnati pri napravi novih vinogradov. Na dnevnem redu so sledeča važna vprašanja: 1. Kakega pomena so direktno produktivne ameriške trte za obnovev naših vinogradov? 2. Ktere ameriške trte so po sedanjih izkušnjah z ozirom na sestavo zemlje še najbolj pripravne za podlage? 3. Ktere domače trte kaže pred vsem pomnoževati in cepiti na ameriške podlage? 4. Kteri način cepljenja se najbolj sponaša? 5. Po katerem načinu se naj lotijo naši vinorejci naprave novih vinogradov z ameriški cepljenkami, če morajo trte sami cepiti? 6. O pomenu in napravi pripravnih trtnic za podružnice in občine. 7. Predlogi, tičoč se pospeševanja vinoreje.

(Vinarska razstava v Novem mestu.) Kmetijska podružnica novomeška namerava prirediti o priliki izrednega zborovanja c. kr. kmetijske družbe kranjske v Novem mestu malo vinarsko razstavo, ki ima trajati od 15. do vštetega 20. oktobra t. l. Namen razstavi je, pokazati vinogradnikom različno orodje in druge priprave, ki so potrebne za obnovev vinogradov. — Vsi predmeti imajo biti razstavljeni v treh oddelkih, in sicer tako-le: I. oddelek: a) Razstava orodja potrebnega za rigolanje in zasaditev vinogradov in trtnic, b) razstava orodja za cepljenje trt, c) razstava trtnih škropilnic, d) razstava orodja za žvepljenje trt. II. oddelek: a) Razstava modre galice, žvepla in drugih takih potreščin, b) razstava umetnih gnojil za vinograde in trtnice. III. oddelek: a) Razstava uzornih načrtov za ameriške trtnice, b) razstava priprav za preiskovanje zemlje gledé apna, za bonitiranje zemlje itd. — Natančnejša določila priobčena bodoje prihodnjič.

(V Smihelu pri Novem Mestu) se bo v samostanu preč. šolskih sester 15. oktobra t. l. otvoril nov tečaj za poduk gluhonemih deklic. Kdor ima tacega otroka, pa ne more zanj sam plačevati, naj se obrne kmalu do deželnega odbora, oziroma do deželne vlade, da dobi ustanovo ali saj primerno podporo.

(Neznani tatovi) ulomili so pretečeni petek pri Rohrmanu na Malem Slatniku ter pokradli možko in žensko obleko, namizno in posteljsko perilo, žlice, nože in vilice. Kdor bi kaj o tem zvedel, veliko dobroto stori, da naznani ali gospodarju ali pa žandarmeriji, kajti tatvine se tako pogosto ponavljajo, da vsak sebi koristi, kdor pomaga tako golazen v kraj spraviti.

(Nesreča.) Dne 20. avgusta padla je na Martina Slobodnika iz Bojanje vasi bukev in ga ubila. — Utonil je v Kolpi devetletni Franc Simčič iz Radovič pri Metliki. Do sedaj ga še nišo našli. Bil je priden deček.

(Poslanec g. Vilj. Pfeifer) je bil odposlal pred dvema mesecema finančnemu ministerstvu prošnjo take vsebine: Ker sta strupena rosa in trtna uš v sodnijskih okrajih Novo mesto, Krško, Metlika, Črnomelj in Kostanjevica, katere okraje on zastopa, skoraj popolnoma uničili vsak dohodek, in je v zadnjem času

razširjena v teh okrajih tudi svinjska kuga, in je vsak izvoz in uvoz prašičev prepovedan, in so ustavljeni vsi svinjski sejmi, je za dolenjskega kmeta sedaj nemogoče dobiti iz česa gotov denar, in iztirjavanje davkov bi napravilo vsem davkoplačevalcem veliko, veliko škodo: Vis. c. kr. finančno ministerstvo naj torej blagovoli na podlagi poizvedeb, ki se bodo brez dvoma skladale s podatki te prošnje, takoj ukreniti, da se ne bode iztirjeval zemljiščni in hišni razredni davek z dokladami pred, kakor v jeseni, ko bodo pridelki pod streho, oziroma ko se odpravi prašičji kontumac. — Kakor posnamemo iz zanesljivih virov, je ta prošnja imela tak uspeh, da se omenjeni davki ne bodo iztirjevali potom rubežni pred 1. oktobrom t. l. Torej se nobenemu davkoplačevalcu v omenjenih sodnijskih okrajih ni treba ustrašiti, če bi eksekutor prinesel opominovni list: zarubljen ne bo pred 1. oktobrom tega leta.

(Deželni odbor kranjski) bo koncem meseca septembra t. l. za polovico nakupnih stroškov in pod drugimi navadnimi pogoji oddal 8 do 9 bikov muricodolske (sive) in pa muriške, bolj svetloplšenične barve in sicer v prvi vrsti občinam, potem pa tudi drugim živinorejcem. — Dotične prošnje naj se pošljejo do 15. septembra t. l. deželnemu odboru v Ljubljani.

(V Sent Jarneju na Dolenjskem) je bila 22. avgusta popoldne strašanska nevihta, podobno kakor v Leskovcu. Vihar je izruval in podrl najmočnejša drevesa, razdejal kakih 15 kozolcev. Po nekaterih vaseh je šla tudi toča. Kaj bo to? Bog se nas usmili!

(Kolesarja — biciklista), kakoršnih zdaj vedno po cestah mnogo vidimo, imela sta grozno nesrečo. Na Glincah, pol ure od Ljubljane, trčila sta drug v drugega tako silno, da je eden nju takoj mrtev obležal, drugi pa se je hudo poškodoval.

(Grozna nevihta) razsajala je po krški okolici dné 22. avgusta; vihar podrl je več kozolcev. Neki topničar Pipan po imenu, ki je vedril pod kozolcem, je pod padlim kozolcem mrtev obležal. Tudi je šla grozna toča, ki je trtje znabiti deloma tudi za prihodnje leto poškodovala. Največ so poškodovane Brezje, Drenovc, Gora, Libelj, Leskovec, Selce, Volovnik. Nevihta se je vlekla daleč čez Savo na Štajersko, ter je Starovas in Libno jako poškodovala.

(Iz Štange) se nam poroča: Pretečeni teden zgodili ste se tú dve strašni nesreči. Mladenč J. Z. padel je pri vasovanji tako nesrečno iz podstrehe v vežo, da je na potu kmalu mrtev obležal. Drugi dan za tem ubila je pa strela cerkvenega pevca J. Skubica, ki je na mestu mrtev obležal. — Letina je tukaj slaba, kajti sadja ni skoro nič, krompir pa močno gnije.

(Hranilnica in posojilnica v Št. Vidu) pri Zatičini, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, s sedežem v Št. Vidu pri Zatičini, vpisala se je v zadrugni register pri c. kr. okrožni sodnji v Rudolfovem. Zadruga ima namen, razmere svojih članov v нравnem in gmotnem oziru zboljšati, v to syrho prejema denar na obresti, dobiva denarna sredstva s svojim zadrugnim kreditom in daje posojila. Prvi načelnik je Ivan Kristan c. kr. poštar in posestnik pri sv. Roku. — Tudi v Stari Loki snovala se je posojilnica, kot zadruga z neomejeno zavezo.

(V Brežicah) vršila se je 15. minolega meseca velika slavnost. Povabili so brežki Slovenci Slov. pevsko društvo, da je ondi priredilo svoj letošnji veliki koncert; obiskal je ob tej priliki mesto tudi „Celjski

Sokol.“ Vsa slavnost vršila se je v najlepšem redu z velikanskim uspehom. Pred malo leti še mislilo se je da so Brežice zgubljene za Slovence. A omikani Slovenci v mestu delali so v zadnjem desetletju previdno in varno pa tudi vstrajno za narodno stvar; polagoma so ustanovili pevski zbor, čitalnico, tamburaški zbor, podružnico Ciril-Methodovo. Ustanovili so v zadnjih letih posojilnico in komaj eno leto je tega kar imajo tudi Narodni Dom. Naj bi ta vstrajnost v branu zoper potujčevanje spodbujala vse Slovence ob mejah.

(Ne v Ameriko!) Zadnji list „Amerikanskega Slovenca“ svari rojake, da zdaj ne v Ameriko hoditi, ker je po mnogih rudnikih po sto in še več delalcev odpuščenih. Kedar se razmere zboljšajo, bodo zopet poročale.

(Dež in zopet dež,) dan na dan; ob času, ko smo vajeni suše imamo veliko vodo kakor spomladi, ko se sneg topi. Bati se je, da po polju ves pridelek, ki sicer lepo kaže, konec vzame, revščine pa imamo že sedaj zadosti. Zato je bilo pretečeno nedeljo popoldne v kapiteljski cerkvi Najsvetejše razpostavljeno mej tem, ko so rožni venec molili in litanije opravili za lepo vreme. Udeležilo se je prav mnogo občinstva.

(„Zbirka lepih izgledov“), priloge duhovnega pastirja, je do sedaj izšlo 5 snopičev (I. zvezek), obsegajoči „Angeli — Čuleži“. Ti snopiči se dobé tudi posamezni, za naročnike po 30 kr., za druge po 60 kr.

(Današnji list) obsega 10 strani.

Razne vesti.

* (Ameriško bogastvo). V Novem Jorku ima John Rockefeller 125 milijonov dolarjev, Viljem Astor 120, Jav Gould 110, Russel Sage 90, Kornelij Vanderbilt 80, Henrik Flagler 60, Vilhem Rockefeller 60, John Astor 50, Mozes Taylor 50. Fridr. Vanderbilt 35, Jurij Vanderbilt 30, Pine 30 milijonov dolarjev. Dalje sta dva reveža s 25 milijoni, trinajst z 20, jeden s 15, jeden z 10. Tacih, ki imajo pod 10 milijoni, ne prištevajo bogatinom. — Ni čudo torej, da je bila Korneliju Vanderbiltu z 80 milijoni, nevesta s tremi milijoni prerevna; ta je namreč svojega sina razdedil (odrekel mu dedščino po sebi), ker je vzel nevesto, ki ima samo tri milijone. No, pa sinko ima vže sam toliko, da ne bode stradal.

* (Djansko usmiljenje.) Amerikanec je sedel v Evropi pri mizi svojega prijatelja, s katerim je bil v kupčijskih zvezah. Tudi drugi gosti so bili pri mizi, in med njimi učenec latinskih šol, ki je pri gospodu dvakrat v tednu hrano zastonj dobival. Mladenič je bil jako žalosten in dejal je: „Danes sem videl toliko bede, da se mi prav nič ne ljubi jesti.“ — Amerikanec ga poprosi, naj pripoveduje. Povedal je jako žalostno dogodbo. — V hiši, kjer je stanoval, sta bivala tudi zakonska s peterimi otroci. Pošteno so se živili, dokler ni mož pal s strehe, katero je pokrival, si zlomil obe nogi ter postal nezmožen za delo. Začetkoma je žena srčno prenašala nesrečo, ter si pomagala s pridnim delom; sedaj pa jo je stresla mrzlica, in grozna je stiska v prej srečnej družini. Otroci hočejo kruha, ali stariši ne morejo družega, kakor da z njimi stradajo. — Molče je vse poslušalo, ko pa je dijak nehal pripovedovati, so drug za drugim kazali svoje sočutje rekoč: — „Oh, kako žalostno!“ — Kako pomilovanja vredni so ubogi ljudje!“ — „Oh, koliko

nesreče je vendar na zemlji!“ — Ko so tako vsi nekako storili svojo dolžnost, so jeli zopet govoriti o drugih rečeh. Tu pa je vstal Amerikanec, potrkal na kupico: „Jaz milujem ubogo družino s 100 markami“ je dejal položivši 100 mark na krožnik. „S kako svoto milujete Vi družino?“ se je obrnil na gostilničarja. — Molče je položil ta ravno toliko na krožnik; potem je prašal Amerikanec dalje omizje in glejte vsak gost je „pomiloval“ nesrečneže ne z besedami ampak z dejanjem. V malo trenutkih je izročil Amerikanec mlademu našemu prijatelju lepo svoto za nesrečno družino.

V Novo Mesto vračujoča se pisma:

V mesecu juliju: Josef Gazvoda, Križevac — Rossi Angelo, Domžale — Franca Katina, Vaytavas P. Töplitz — Giuseppe Venchiarutti, Stuttgart — Franc Jutras, St. Louis Min. — Franc Ehrlich, Wien — Betribs Dion. Südb., Triest — Franc Klabučar, Soderšic — Franc Ogrinec, St. Peter b. Graz — Markus Gajsky, Laaskirchen — Matija Kočevar, Steltan N. A. — Jožef Sodja, Butte Citti — Jurij Stepan, Ely Min. — Ana Bartoloni, Triest — Sava Bečič, Chicago — Johann Kastelic, Kingston Mich. — Johann Pleskovič, Bistop — Jure Šukle, Cornwall — Daniel Wujčić, New York — Franc Peščica, Vrbovsko? — Fanika Zupančič, Metlika — Jera Juršič, Zagreb (rec) — Graf Rumerskirch, Wien III. — Franciška Fink, Nord Bloff — Maks Malick, P. 6. Box. — Miko Pavlin, Minesotta — Marko Stublar, Stonton — Johann Šuklje, Valtoville — Matilda Simanič, Zagreb — Winko Peskar, Breg P. Treffen — Vincenc Peskar, Breg P. Treffen — L. Eug. Schiffer, Wien — Christop Jiska, Rotterdam (rec.) — Kristina Buzala, Möttling.

V mesecu avgustu: Martin Miklaunčič, Lichtenwald — Marija Vgmajer, Ljubljana — Ana Kaiser, Idrija — Martin Logar, Center Anwe N. A. — Frank Sturem, Montana — Franc Urbas, N. Amerika — Stefan Luzar, Steelton — Katarina Vizvary, Wien — Alois Plut, Rieg — Vincenc Bertoli, Sevnica — Terezija Bužga, Triest — Johann Predarič, Mering — Jakob Jureš, Gradac — Barbara Videtič, Ljubljana — Jožef Polenc, Ljubljana — Anna Blasch, Triest — Jože Hrovatič, St. Peter b. Graz — Matilde Jarušcar, Judendorf b. Leoben — Pouše Franc, Görz — Ida Čerčik?, Buch — Maria Kriesche, Brooklyn — Franc Sterniša, Chicago — Franc Šterger, Kočevje — Markus Damjanovič, Zell a. See — Ana Kaušek, Triest — Ivan Hrovat, Lož — Ludwig Windisch, Wien.

Darovi za kapelico Božjega groba:

Gospa Žura, gostilničarica 1 gld.; gosp. Krajec, trgovec v Kandiji 1 gld.; gosp. Franc Stupica, župnik pri Sv. Heleni 2 gld. Bog povrni!

Loterijske številke.

Trst	14. avgusta	23	81	45	44	54
Gradec	22. „	46	10	1	31	6
Trst	29. „	81	69	89	9	55

Zaradi slabega vremena in poškodovanja najboljših goric po toči ne bode letos razstave na Bizejskem.

BIZELJSKO, dné 23. avgusta 1896.

ZAHVALA.

Kmetijska podružnica na Čatežu izreka pristrčno zahvalo za dobrohotno priporočilo pri veleslavnej c. kr. deželnej vladi v dosego podpore 200 goldinarjev gošpodoma preblagorodnemu c. kr. okr. glavarju vitezu Otonu Vestenecku in Bohuslavu Skalicky-ju, tehničnemu vodji proti trtni uši.

ČATEŽ, dné 28. julija 1896.

(204)

Peter Pogačnik,
tajnik.

Anton Zagorjan,
predsednik.

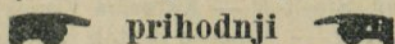
Zahvala.

Gasilno društvo v Novem mestu zahvaljuje se vsem, ki so pripomogli k slavnosti praznovanja dvajsetletnega njenega obstanka, in sicer vsem gasilnim društvom, imenno še Črnomljskemu društvu, ki je z lastno godbo došlo; p. n. g. baronu Apfaltrernu in g. Kresetu za poklonjeni lepi rog. Gosp. poslancu dr. Tavčarju za podarjenih 100 gld.; gosp. c. kr. okr. glavarju pl. Vestenecku za lepi spodbudajoči govor, g. načelniku železnice za prijazno prepustitev perona in vzorni red, g. Dreise-tu za velik briljanten ognjemet in velika zračna balona; sl. mestni gardi za udeležbo (po deputaciji); sl. „Dol. pevskemu društvu“, tamburašicam in tamburašem za sodelovanje pri koncertu; vsem, kateri so stanovanja v brezplačno porabo prepustili; p. n. gosp. županu in sl. mestnemu zastopu za prijazni sprejem; preč. frančiškanskemu samostanu za sveto mašo; mestnim damam za poklonjene šopke in sl. občinstvu sploh za okinčanje hiš; vsem, kateri so k lepi slavnosti pripomogli, vsem topla zahvala.

Novo mesto, dné 20. avgusta 1896.

ODBOR.**Oznanilo.**

V splošno znanje se objavi, da bo

prihodnji

živinski sejm v Črnomlji

v četrtek, dné 3. septembra 1896,

na katerega se vabijo prodajalci in kupci.

Mestno županstvo v Črnomlji,

dné 25. avgusta 1896.

(212)

Schweiger.

Josip Poula, kapelnik,

poučuje

(206—1)

gosli, violi, cello in bas.

Hišno ter kuhinjsko orodje, oljnate slike in vsakovrstno starinstvo

se proda

v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 243.

št. 8685.

Razglas.

Deželni odbor kranjski bo iz deželne trtnice v Ljubljani oddal letos jeseni

60.000 cepljenih amer. trt

in sicer za bela vina: kraljevina, plavec, gerganja, burgundec beli, španjol rudeči, moslavina, ital. rizling; za črna vina: portugalko.

Trte se bodo oddajale po 8 gld. za sto kosov. Revnejšim vinogradarjem, ki izkažejo s spričevalom, podpisanim od županstva in župnega urada, da so podpore potrebni, oddajale se bodo cepljene trte pa tudi po nižani ceni 4 gld. za sto.

Vinogradarji, kateri želé kupiti te cepljenke, naj se oglašé pri svojih županstvih ali pri kmetijskih podružnicah najpozneje

do 20. septembra t. l.

ter naznanijo, koliko trt in katere vrste jih želé dobiti.

Županstva in kmetijske podružnice pa naj potem vse take prošnje predložé deželnemu odboru najpozneje

do 30. septembra t. l.,

ker se na pozneje došle prošnje ne bode oziralo.

Pripomni se še, da so vse trte cepljene na riparajo, ker doslej deželna trtnica ni imela še dovolj rupestris; zato naj se oni, ki imajo močno apnene — torej „bele“ zemlje — nikar za te ne oglašé, ker bi te vrste trte v takih apnenih zemljah s časom obolele na bledici.

V bodoče pa bodo cepljenke večinoma na rupestris montikola cepljene, torej na podlago, ki tudi v takih hudo apnenih zemljah dobro vspeva.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dné 11. avgusta 1896. (202—1)

Matija Hočevar, posestnik Trebanske graščine
bode prodajal

dne 15. septembra ob 9. uri dopoludne
različne dobre vinske sode, kadi
in preše za grozdje, ter tudi različno hišno opravo. (213)

Učeneec

v starosti 14. let se sprejme takoj v poduk v prodajalno špacerijskega blaga in železnine. — Kje? pové vredništvo „Dol. Novic“. (211—1)

Čebelnjak z dzirzonovimi panji

je na prodaj v Kandiji h. št. 15.

Gostilno

(203—1)

v najem ali pa na račun

želi dobiti gostilničar z dobrimi spričevali. —

Kdo, pove opravništvo tega lista.

Dalje v prilogi.